

Buk, översikt ultraljud

KRÅ-kod	RTG-940, ULJ buk, översikt
Utförande enhet	Alla 5 röntgenavdelningar
Frågeställning och indikation	Hos barn: anatomiska avvikelser; körtelbuk; invagination; pylorusstenos; appendicit (sällan hos smala vuxna patienter); mätning av rektaldiameter vid långvarig förstoppning; Allmänt: ascites(-tappning); multipla frågeställningar gällande olika parenkymatösa organ; abscessdränage; biopsi; hepato-/splenomegali;
Kontraindikation	Abscessdränage, biopsi: PK >1,5, aPTT >45, trombocyter <60 är kontraindikation; Misstänkt mjältruptur – kan ibland visas, men aldrig uteslutas med ULJ → DT med kontrast!
Obligatorisk remissinformation	Anamnes, status; vid biopsi/abscessdränage blödningsbenägenhet;
Alternativa metoder	ULJ bukvägg (bråck, tumör); ULJ av specifika parenkymatösa organ (vid frågeställning gällande enbart specifik organ: ULJ lever; ULJ pankreas; ULJ lever galla pankreas; ULJ njurar); ULJ gallblåsa inkl gallvägar; ULJ urinblåsa; DT urinvägar (sten?); DT urografi (hematuri); DT buk ("akut buk" UNS, appendicit, divertikulit, abscess, ileus, tarmischemi); DT aorta (misstänkt aneurysmrup-tur/dissektion); DT colon (misstänkt tumör, se HÖK); MR tunntarm (kartläggning vid inflammatorisk tarmsjuk-dom); DT/MR av specifika parenkymatösa organ (kart-läggning av kända förändringar); MRCP (närmare kart-läggning av gallvägar); Coloningjutning (Mb Hirschsprung);
Patientförberedelser	Fasta 4 timmar; blåsfylld om urinblåsa ska undersökas; <u>Vid mellannålsbiopsi/abscessdränage:</u> - patienten skall komma i sjukhussäng och –kläder och ha PVK; fasta 4 timmar; - premedicinering (sedering och smärtlindring) vb; - blodförtunnande mediciner ska sättas ut enligt gällande rutin
Provtagning	Inför abscessdränage eller biopsi: (Hb), PK, aPTT, trombocyter
Eftervård	Efter biopsi (av djupa strukturer): 4 timmars sängläge och fasta på avdelningen
Stråldos	Ingen.
Stråldos till foster	Ingen.
Undersökningsför-	Gällivare – ULJ rutin – Förberedelser ultraljud, biopsier.

beredelser	cytologi Piteå – Förberedelser inför Datortomografi, Magnetundersökningar och Ultraljud Sunderby – ULJ metodbok – Biopsi med mellannål från parenkymorgan Sunderby – ULJ metodbok - Cellsuspension, fin nålpunktion eller biopsi - färskt material som ska till NUS Sunderby – ULJ metodbok - Lymfombiopsier
Länkar	Ultrasoundpaedia – Ultrasound of the pylorus, normal US features of transient small bowel intussusception in pediatric patients Radiology Assistant – Paediatric Normal Values on Ultrasound
Tilläggsinformation	Njur-/urinvägskonkrement kan ibland visas, dock aldrig uteslutas på ULJ; Rektaldiameter hos barn mäts bakom urinblåsan, transversaldiameter > 3 cm talar för förstoppning;
Särskild svarsinformation	Vid fråga efter appendicit hos flickor försök även att framställa ovarierna – torsion? Vid utredning av nyfödda med oklart kön: ultraljud inre genitalia (uterus, ovarier med angivande av mått), scrotum, inguinalkanaler, urinvägar, binjurar
Referens	Utredning och behandling vid förstoppning hos barn Svenska Sällskapet för Trombos och Hemostas - Råd och Riktlinjer Utredning av nyfödda med oklart kön
Kostnad	Medelkostnad ultraljudsundersökningar